

สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย Army Cadets of Chulachomkhalao Royal Military Academy's Key Competencies for Sustainability

จिरศักดิ์ จรุงรุ่ง¹ จินณวัตร เกตุแก้ว² และ อารียวรรณ สุทธิพงษ์พันธ์^{3*}

Jirasak Jaronrungrung Jinnawat Katkeaw and Arewon Sutthipongpan

กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

Department of Law and Social Science, Academic Division, Chulachomkhalao Royal Military Academy

(Received 27/01/2023, Revised 04/03/2023, Accepted 10/03/2023)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและเปรียบเทียบสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปี โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยนี้ คือ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 4 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ปีการศึกษา 2565 จำนวน 150 นาย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนายร้อยมีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของ UNESCO อยู่ในระดับมากที่สุด โดยนักเรียนนายร้อยมีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ความสามารถในการคิดเชิงระบบ ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง และความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ส่วนสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่นักเรียนนายร้อยมีต่ำที่สุด คือ ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน ซึ่งอยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว ดังนั้น การจัดการศึกษาควรเสริมสร้างความสามารถเชิงบรรทัดฐาน เพื่อนำไปสู่ความสามารถในการเข้าใจและสะท้อนแบบแผนและค่านิยม เชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้

คำสำคัญ : สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืน, เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

Abstract

This research aimed at studying the level and comparing the key competencies for cadet sustainability. The study was about quantitative research and the sample was 150 cadets in academic year 2565 from 2nd to 4th class. The cadets had been pursuing bachelor degree of arts in social sciences for development from Chulachomkhalao Royal Military Academy. Research instruments were questionnaires. Statistic which were frequency, percentage, mean, standard deviation was tools for data analysis. One-way analysis of variance (One-Way ANOVA) was for statistical data analysis using a package program to analyze the data.

¹ นักเรียนนายร้อย สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, E-mail: 71jirasak.ja@crma.ac.th

² นักเรียนนายร้อย สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, E-mail: 71jinnawat.ke@crma.ac.th

³ อาจารย์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, E-mail: areewan.su@crma.ac.th

* Corresponding Author

The results showed that the key competencies for the sustainability of cadets comparing the UNESCO Key Competencies for Sustainability, was the highest level. The highest three Key Competencies were system thinking, self-awareness, and collaboration whereas the lowest key competency for sustainability was Normative competency, which was at high level on only one side. Therefore, normative competence should be improved by educational management. This will lead to understanding and reflecting patterns, values, and linking to the Sustainable Development Goals.

Keywords: Key Competencies for Sustainability, Sustainable Development Goals.

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนระดับโลกสร้างขึ้นจากความสำเร็จของเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ โดยองค์การสหประชาชาติ (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization: UNESCO) และประเทศสมาชิก การรณรงค์เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ เริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ.2543 และสิ้นสุดใน พ.ศ.2558 เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ หรือ Millennium Development Goals (MDGs) ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคม โดยมุ่งเน้นเรื่องขจัดปัญหาความหิวโหย ความยากจน และความเหลื่อมล้ำ การไม่รู้หนังสือ ความเจ็บป่วยและความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อม ซึ่งประเทศไทยประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี โดยใช้แนวทางของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นแนวทางให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา การเพิ่มศักยภาพของประชาชนและชุมชน (สหประชาชาติ, 2557) การพัฒนาอย่างยั่งยืนถือเป็นหัวใจสำคัญ ของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักการต่าง ๆ ที่สนับสนุนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการกับความยั่งยืนเพื่อสร้างความสมดุลระหว่างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การรักษาสีงแวดล้อมและความต้องการของมนุษย์ ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจึงสามารถใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนการนำไปสู่เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนในบริบทของโลกได้

ต่อมาในการประชุมสหประชาชาติที่นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา เมื่อธันวาคม พ.ศ.2545 ได้มีการประกาศ ทศวรรษการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Decade of Education for Sustainable Development) ระหว่างปี ค.ศ.2005-2014 (พ.ศ.2548-2557) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ คือ การบูรณาการหลักการ ค่านิยม และแนวทางปฏิบัติ ของการพัฒนาที่ยั่งยืนเข้ากับทุกด้านของการศึกษาและการเรียนรู้ ความพยายามด้านการศึกษาสนับสนุน การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สร้างอนาคตที่ยั่งยืนมากยิ่งขึ้นในแง่ของความสมบูรณ์ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจและสังคมที่ยุติธรรมสำหรับคนรุ่นปัจจุบันและอนาคต จากนั้น UNESCO ได้กำหนดเป้าหมาย การพัฒนาขึ้นใหม่เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องของการพัฒนา โดยมองการพัฒนาเป็นมิติของเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อมให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งใช้เป็นทิศทางการพัฒนา ตั้งแต่กันยายน พ.ศ.2558 ถึงสิงหาคม พ.ศ.2573 ครอบคลุม ระยะเวลา 15 ปี (UNESCO, 2015) โดยเป้าหมายที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนนายเรือพระจุลจอมเกล้า ซึ่งมี วิสัยทัศน์ในการเป็นสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาทางทหารที่ผลิตนายทหารสัญญาบัตรหลักชั้นนำ ในระดับหมวดและเป็นที่ยอมรับของนานาชาติ (โรงเรียนนายเรือพระจุลจอมเกล้า, 2563ก) จึงต้องเข้าใจใน บริบทของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในระดับสากล โดยการทำ ความเข้าใจ SDGs นั้น UNESCO ได้เสนอ สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืน (Key Competencies for Sustainability) ผ่านเอกสาร Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives ซึ่งเป็นเป้าหมายการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจำเป็นต้องพัฒนา

ซึ่งสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืน สามารถทำความเข้าใจ SDGs ได้ทุกเป้าหมาย และยังสามารถช่วยให้มองเห็นความเชื่อมโยงของแต่ละเป้าหมายได้ (UNESCO, 2017)

กองวิชากฎหมายและสังคมศาสตร์ ส่วนการศึกษา โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเล็งเห็นถึงความสำคัญที่ต้องเสริมสร้างสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนให้กับนักเรียนนายร้อย เพื่อตอบสนองกับวิสัยทัศน์ที่มองถึงการยอมรับในระดับสากล ประกอบกับมุ่งเน้นให้นักเรียนนายร้อยหลังสำเร็จการศึกษาสามารถเป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ และอุดมการณ์ต่อการพัฒนา สามารถบูรณาการศาสตร์วิชาในด้านสังคมศาสตร์ด้วยกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก เพื่อให้นักเรียนนายร้อยได้เข้าใจการปฏิบัติหน้าที่ของกองทัพในด้านการพัฒนา ซึ่งเป็นการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) เป็นแผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดแนวทางการพัฒนาให้หน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนต้องปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Education for Sustainable Development: ESD) จึงเป็นกระบวนการที่คิดถึงอนาคตที่จะต้องสร้างความสมดุลให้เกิดขึ้นระหว่างสภาพการณ์ปัจจุบันกับคุณภาพชีวิตที่จะต้องพัฒนา ซึ่งมีความเชื่อมโยงกันระหว่างเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม และความต้องการของประชาชน (กาญจนา เจริญศรี, 2559)

การพัฒนานักเรียนนายร้อยให้มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องให้ความสำคัญ โดยเริ่มจากการเสริมสร้างสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนให้กับนักเรียนนายร้อย เนื่องจากหากนักเรียนนายร้อยมีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนแล้วจะสามารถทำความเข้าใจเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ทุกเป้าหมาย และสามารถช่วยให้มองเห็นการเชื่อมโยงของแต่ละเป้าหมายด้วย (ชล บุญนาค, 2565) ประกอบกับยังไม่เคยมีการศึกษาข้อมูลสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อยมาก่อน ดังนั้นการวิจัยในครั้งนี้จึงต้องการศึกษาสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตรสำหรับนักเรียนนายร้อยให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย
- 2.2 เพื่อเปรียบเทียบระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปี

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) สรุปได้ดังนี้

การเก็บข้อมูลสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนได้จากประชากร คือ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา ปีการศึกษา 2565 จำนวนทั้งสิ้น 150 นาย สำหรับนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 5 หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2558) ไม่ได้จัดอยู่ในประชากรที่ใช้ในการวิจัย เนื่องจากนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 5 อยู่ระหว่างการฝึกงานตามกองทัพภาค จึงไม่สามารถให้ข้อมูลการวิจัยได้ ส่วนนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 1 นั้นยังไม่ได้เลือกสาขาวิชาที่เรียน ซึ่งการเก็บข้อมูลมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List) แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร จำนวน 4 ข้อ และ

แบบสอบถามระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการคิดเชิงระบบ 2) ความสามารถในการคาดการณ์ 3) ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน 4) ความสามารถเชิงกลยุทธ์ 5) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 6) ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ 7) ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง และ 8) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการ เพื่อใช้ทำความเข้าใจเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ จำนวน 24 ข้อ

การตรวจสอบความตรงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ที่มีประสบการณ์ในการสอนในระดับอุดมศึกษาและมีผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานด้านการรับรู้และการพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Item-Objective Congruence Index: IOC) พบว่า คุณภาพเครื่องมือวิจัย ส่วนใหญ่มีค่า IOC มากกว่า 0.67 และมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข 4 ข้อ ซึ่งเป็นการปรับแก้ข้อคำถามและขอให้ยกตัวอย่างประกอบ และเพิ่มเติม 1 ข้อ คือ ท่านสามารถบูรณาการความสามารถทั้งหมดเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนได้ โดยได้ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะ และนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 หลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความเข้าใจในการใช้ภาษาและประเด็นการตอบของข้อคำถามในแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ 0.976 แสดงว่า แบบสอบถามมีความเที่ยงเพียงพอสามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างได้

การวิเคราะห์ข้อมูลระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) โดยใช้การแจกแจงความถี่ และการนำเสนอผลเป็นค่าร้อยละ การหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย ใช้สถิติในการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

4. สรุปผลการวิจัย

4.1 ผลการศึกษาระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย สรุปได้ดังต่อไปนี้

4.1.1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชากร จำนวน 150 คน สรุปได้ว่า ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (ปรับปรุง พ.ศ.2563) และกระจายตัวอยู่ในชั้นปีที่ 2 ถึงชั้นปีที่ 4 โดยมีอายุระหว่าง 21-25 ปี และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมแต่ละระดับใกล้เคียงกัน

ตารางที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของประชากร

ลักษณะทางประชากรศาสตร์	ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (N=150)	ร้อยละ
หลักสูตร	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2558	42	28.0
	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563	108	72.0
ระดับชั้นปี	ชั้นปีที่ 2	59	39.3
	ชั้นปีที่ 3	49	32.7
	ชั้นปีที่ 4	42	28.0
อายุ	16 – 20 ปี	37	24.6
	21 – 25 ปี	88	58.7
	มากกว่า 25 ปี	25	16.7
คะแนนเฉลี่ยสะสม	ต่ำกว่า 2.50	43	28.6
	ระหว่าง 2.50-2.99	52	34.7
	3.00 ขึ้นไป	55	36.7

4.1.2 ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย พบว่า นักเรียนนายร้อยมีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายสมรรถนะทั้ง 8 สมรรถนะ พบว่า สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่นักเรียนนายร้อยมีมากที่สุด คือ ความสามารถในการคิดเชิงระบบ รองลงมา คือ ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง และตามมาด้วยความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ ความสามารถในการคาดการณ์ซึ่งเท่ากับความสามารถในการแก้ปัญหา อย่างบูรณาการ ความสามารถเชิงกลยุทธ์ ตามลำดับ และสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่นักเรียนนายร้อยมีต่ำที่สุด คือ ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน อยู่ในระดับมากเพียงด้านเดียว แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย

สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืน	μ	σ	การแปลค่า
1) ความสามารถในการคิดเชิงระบบ	4.30	0.72	มากที่สุด
2) ความสามารถในการคาดการณ์	4.25	0.74	มากที่สุด
3) ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน	4.16	0.82	มาก
4) ความสามารถเชิงกลยุทธ์	4.24	0.74	มากที่สุด
5) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.28	0.72	มากที่สุด
6) ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์	4.27	0.70	มากที่สุด
7) ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง	4.29	0.72	มากที่สุด
8) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการ	4.25	0.73	มากที่สุด
สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในภาพรวม	4.26	0.56	มากที่สุด

4.1.3 ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ หลักสูตรที่นักเรียนนายร้อยกำลังศึกษา ระดับชั้นปี ช่วงอายุ และคะแนนเฉลี่ยสะสม

1) ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามหลักสูตร พบว่า นักเรียนนายร้อยที่เรียนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (ปรับปรุง พ.ศ.2558) และนักเรียนนายร้อยที่เรียนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (ปรับปรุง พ.ศ.2563) มีระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนแตกต่างกัน กล่าวคือ นักเรียนนายร้อยที่เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (ปรับปรุง พ.ศ.2558) มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.15 ซึ่งต่ำกว่านักเรียนนายร้อยที่เรียนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (ปรับปรุง พ.ศ.2563) ซึ่งมีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30

เมื่อพิจารณารายสมรรถนะ พบว่า นักเรียนนายร้อยที่เรียนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (ปรับปรุง พ.ศ.2558) มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนสูงสุด คือ ความสามารถในการคิดเชิงระบบ อยู่ในระดับมากที่สุดเพียงด้านเดียว ส่วนนักเรียนนายร้อยที่เรียนหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (ปรับปรุง พ.ศ.2563) คือ ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง สำหรับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่ต่ำที่สุดของนักเรียนนายร้อยทั้งสองหลักสูตร ตรงกันคือ ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามหลักสูตร

สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืน	หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2558			หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1) ความสามารถในการคิดเชิงระบบ	4.31	0.50	มากที่สุด	4.30	0.66	มากที่สุด
2) ความสามารถในการคาดการณ์	4.17	0.56	มาก	4.29	0.68	มากที่สุด
3) ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน	4.05	0.66	มาก	4.21	0.73	มากที่สุด
4) ความสามารถเชิงกลยุทธ์	4.08	0.69	มาก	4.30	0.67	มากที่สุด
5) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.17	0.65	มาก	4.33	0.60	มากที่สุด
6) ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์	4.18	0.65	มาก	4.31	0.61	มากที่สุด
7) ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง	4.16	0.68	มาก	4.35	0.59	มากที่สุด
8) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการ	4.11	0.77	มาก	4.31	0.60	มากที่สุด
รวม	4.15	0.57	มาก	4.30	0.56	มากที่สุด

2) ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามชั้นปี พบว่า นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 2 มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนแตกต่างจากนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 กล่าวคือ นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 2 มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39 ซึ่งสูงกว่านักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ซึ่งมีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 และ 4.15 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายสมรรถนะ พบว่า นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 2 มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนสูงที่สุด คือ ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง ซึ่งแตกต่างกับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ที่มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนสูงที่สุด คือ ความสามารถในการคิดเชิงระบบ สำหรับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่ต่ำที่สุดของนักเรียนนายร้อยทั้งสามชั้นปี ตรงกันคือ ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามชั้นปี

สมรรถนะหลัก เพื่อความยั่งยืน	ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1) ความสามารถในการคิดเชิงระบบ	4.31	0.65	มากที่สุด	4.30	0.68	มากที่สุด	4.31	0.50	มากที่สุด
2) ความสามารถในการคาดการณ์	4.36	0.65	มากที่สุด	4.20	0.70	มาก	4.17	0.56	มาก
3) ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน	4.30	0.66	มากที่สุด	4.10	0.81	มาก	4.05	0.66	มาก
4) ความสามารถเชิงกลยุทธ์	4.40	0.58	มากที่สุด	4.19	0.76	มาก	4.08	0.69	มาก
5) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.43	0.54	มากที่สุด	4.21	0.64	มากที่สุด	4.17	0.65	มาก
6) ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์	4.40	0.55	มากที่สุด	4.20	0.66	มาก	4.18	0.65	มาก

สมรรถนะหลัก เพื่อความยั่งยืน	ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
7) ความสามารถในการ ตระหนักรู้ในตนเอง	4.47	0.50	มากที่สุด	4.19	0.67	มาก	4.16	0.68	มาก
8) ความสามารถ ในการแก้ปัญหาอย่าง บูรณาการ	4.43	0.52	มากที่สุด	4.18	0.67	มาก	4.11	0.77	มาก
รวม	4.39	0.50	มากที่สุด	4.20	0.62	มาก	4.15	0.57	มาก

3) ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามช่วงอายุ พบว่านักเรียนนายร้อยที่มีช่วงอายุ มากกว่า 25 ปี มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนนายร้อยที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 16-20 ปี และนักเรียนนายร้อยที่มีช่วงอายุ 21-25 ปี มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 และ 4.21 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายสมรรถนะ พบว่า นักเรียนนายร้อยมีช่วงอายุตั้งแต่ 16-20 ปี มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนสูงสุด คือ ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง และความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการ ซึ่งแตกต่างกับนักเรียนนายร้อยที่มีช่วงอายุ 21-25 ปี และนักเรียนนายร้อยที่มีช่วงอายุมากกว่า 25 ปี ที่มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนสูงสุด คือ ความสามารถในการคิดเชิงระบบ สำหรับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่ต่ำที่สุดของนักเรียนนายร้อยทั้งสามช่วงอายุ ตรงกันคือ ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามช่วงอายุ

สมรรถนะหลัก เพื่อความยั่งยืน	อายุ 16-20 ปี			อายุ 21-25 ปี			อายุมากกว่า 25 ปี		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1) ความสามารถ ในการคิดเชิงระบบ	4.31	0.65	มากที่สุด	4.30	0.68	มากที่สุด	4.31	0.50	มากที่สุด
2) ความสามารถ ในการคาดการณ์	4.36	0.65	มากที่สุด	4.20	0.70	มาก	4.17	0.56	มาก
3) ความสามารถ เชิงบรรทัดฐาน	4.30	0.66	มากที่สุด	4.10	0.81	มาก	4.05	0.66	มาก
4) ความสามารถ เชิงกลยุทธ์	4.42	0.62	มากที่สุด	4.20	0.71	มาก	4.18	0.64	มาก
5) ความสามารถในการ ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.38	0.63	มากที่สุด	4.26	0.63	มากที่สุด	4.22	0.48	มากที่สุด
6) ความสามารถ ในการคิดเชิงวิพากษ์	4.37	0.56	มากที่สุด	4.25	0.65	มากที่สุด	4.26	0.56	มากที่สุด
7) ความสามารถในการ ตระหนักรู้ในตนเอง	4.43	0.57	มากที่สุด	4.23	0.66	มากที่สุด	4.26	0.48	มากที่สุด
8) ความสามารถ ในการแก้ปัญหาอย่าง บูรณาการ	4.43	0.57	มากที่สุด	4.20	0.70	มาก	4.20	0.55	มาก
รวม	4.37	0.61	มากที่สุด	4.21	0.60	มากที่สุด	4.20	0.55	มาก

4) ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสมพบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ระหว่าง 2.50-2.99 มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 ซึ่งแตกต่างจากนักเรียนนายร้อยที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.50 และมีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป ที่มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และ 4.35 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายสมรรถนะ พบว่า นักเรียนนายร้อยที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.50 มีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนสูงสุด คือ ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง นักเรียนนายร้อยที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 2.50-2.99 คือ ความสามารถในการคาดการณ์ ส่วนนักเรียนนายร้อยที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม 3.00 ขึ้นไป คือ ความสามารถในการคิดเชิงระบบ สำหรับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่ต่ำที่สุดของนักเรียนนายร้อยทั้งสามช่วงคะแนนเฉลี่ยสะสม ตรงกันคือ ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน แสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม

สมรรถนะหลัก เพื่อความยั่งยืน	GPA X ต่ำกว่า 2.50			GPA X 2.50-2.99			GPA X 3.00 ขึ้นไป		
	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล	μ	σ	แปลผล
1) ความสามารถในการคิดเชิงระบบ	4.23	0.66	มากที่สุด	4.21	0.69	มากที่สุด	4.45	0.47	มากที่สุด
2) ความสามารถในการคาดการณ์	4.17	0.72	มาก	4.26	0.66	มากที่สุด	4.32	0.55	มากที่สุด
3) ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน	4.15	0.73	มาก	4.08	0.80	มาก	4.25	0.61	มากที่สุด
4) ความสามารถเชิงกลยุทธ์	4.25	0.71	มากที่สุด	4.12	0.72	มาก	4.36	0.60	มากที่สุด
5) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.31	0.61	มากที่สุด	4.24	0.66	มากที่สุด	4.30	0.56	มากที่สุด
6) ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์	4.16	0.64	มาก	4.21	0.64	มากที่สุด	4.44	0.61	มากที่สุด
7) ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง	4.34	0.62	มากที่สุด	4.21	0.62	มากที่สุด	4.34	0.53	มากที่สุด
8) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการ	4.28	0.62	มากที่สุด	4.14	0.77	มาก	4.35	0.54	มากที่สุด
รวม	4.23	0.66	มากที่สุด	4.18	0.69	มาก	4.35	0.55	มากที่สุด

จากผลการศึกษาระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อย จำแนกตามลักษณะประชากรศาสตร์ ได้แก่ หลักสูตรที่นักเรียนนายร้อยกำลังศึกษา ระดับชั้นปี ช่วงอายุ และคะแนนเฉลี่ยสะสมพบว่า สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่นักเรียนนายร้อยมีต่ำที่สุดสอดคล้องกันคือ ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน

4.2 ผลการเปรียบเทียบระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปี สรุปได้ดังต่อไปนี้

4.2.1 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปี โดยใช้สถิติ F-test พบว่า ระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืน มีค่าระดับนัยสำคัญเท่ากับ .081 ซึ่งมากกว่า 0.05 นั่นคือ นักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปีมีระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปี

แหล่งความแปรปรวน	สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืน				
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p value
ระหว่างกลุ่ม	1.614	2	.807	2.558	.081
ภายในกลุ่ม	46.373	147	.315		
รวม	47.987	149			

4.2.2 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของนักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปี จำแนกตามสมรรถนะหลักทั้ง 8 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการคิดเชิงระบบ 2) ความสามารถในการคาดการณ์ 3) ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน 4) ความสามารถเชิงกลยุทธ์ 5) ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 6) ความสามารถในการคิดเชิงวิพากษ์ 7) ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง และ 8) ความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการ พบว่า นักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปีมีสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนแตกต่างกัน 2 ด้าน คือ ด้านความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง และด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการ ดังต่อไปนี้

1) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนด้านความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 4.236$, $p \text{ value} = .016$) แสดงดังตารางที่ 8 และผลจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ LSD พบว่า นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 มีความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเองสูงกว่านักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 และนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 และนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเองไม่แตกต่างกัน แสดงดังตารางที่ 9

ตารางที่ 8 การเปรียบเทียบสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนด้านความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง

แหล่งความแปรปรวน	ความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเองของนักเรียนนายร้อย				
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p value
ระหว่างกลุ่ม	3.161	2	1.581	4.236	.016*
ภายในกลุ่ม	54.848	147	.373		
รวม	58.009	149			

หมายเหตุ * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง

ชั้นปี	μ	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		4.47	4.19	4.16
ชั้นปีที่ 2	4.47	-	.28070* (.019)	.31386* (.012)
ชั้นปีที่ 3	4.19			.03316 (.797)

หมายเหตุ * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2) ผลการเปรียบเทียบสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนด้านความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการของนักเรียนนายร้อยแต่ละชั้นปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($F = 3.551$, $p \text{ value} = .031$) แสดงดังตารางที่ 10 และผลจากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยใช้ LSD พบว่านักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 มีความสามารถในการแก้ปัญหอย่างบูรณาการสูงกว่านักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 และนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 และนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 มีความสามารถในการแก้ปัญหอย่างบูรณาการไม่แตกต่างกัน แสดงดังตารางที่ 11

ตารางที่ 10 การเปรียบเทียบสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนด้านความสามารถในการแก้ปัญหอย่างบูรณาการ

แหล่งความแปรปรวน	ความสามารถในการแก้ปัญหอย่างบูรณาการ				
	Sum of Squares	df	Mean Square	F	p value
ระหว่างกลุ่ม	2.962	2	1.481	3.551	.031*
ภายในกลุ่ม	61.293	147	.417		
รวม	64.255	149			

หมายเหตุ * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 11 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้านความสามารถในการแก้ปัญหอย่างบูรณาการ

ชั้นปี	μ	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 4
		4.43	4.17	4.11
ชั้นปีที่ 2	4.43	-	.25251* (.045)	.31827* (.016)
ชั้นปีที่ 3	4.17			.06576 (.629)

หมายเหตุ * หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. อภิปรายผลการวิจัย

5.1 ผลการวิจัยสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่นักเรียนนายร้อยมีสูงที่สุด คือ ความสามารถในการคิดเชิงระบบ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของดวงพร ศรีชัย และคณะ (2563) ที่ได้ศึกษาสมรรถนะนายทหารสัญญาบัตรกองทัพไทยในศตวรรษที่ 21 พบว่า ความสามารถในการคิดเชิงระบบนั้นสอดคล้องกับสมรรถนะของนายทหารสัญญาบัตรกองทัพไทยในศตวรรษที่ 21 ในหลายข้อ อาทิผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการคิดเชิงระบบ ประกอบด้วย ความสามารถในการเข้าใจความสัมพันธ์และคิดในภาพรวมระหว่างระบบระดับต่าง ๆ ซึ่งมีหลากหลายขนาดและมีความซับซ้อนซึ่งตรงกับสมรรถนะด้านความตระหนัก และความสามารถในการจัดการกับความไม่แน่นอนที่เผชิญก็คือ การปรับตัวต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งตรงกับสมรรถนะด้านความยืดหยุ่น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา มีการจัดการเรียนการสอนเชิงรุก (Active Learning) ประกอบกับมีกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่เสริมสร้างให้เกิดการพัฒนาความสามารถในการคิดเชิงระบบ โดยให้นักเรียนนายร้อยลงมือปฏิบัติจริงผ่านกิจกรรมการทัศนศึกษาดูงานในแต่ละปีการศึกษา นักเรียนนายร้อยจะถูกฝึกการคิดให้สามารถมองลึกลงไปเกินกว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมองเห็นโครงสร้างของเหตุการณ์นั้นแบบองค์รวมและเห็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ตลอดจนความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลที่ส่งผลกระทบต่อกันและกัน ซึ่งช่วยให้เข้าใจปัญหาและโครงสร้างของปัญหาอย่างลึกซึ้ง และนำไปสู่การตัดสินใจแก้ไขปัญหาที่แตกต่างจากเดิม โดยเข้าใจความสัมพันธ์และคิดภาพรวมของการพัฒนาประเทศเชื่อมโยงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงแนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติในมิติต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศทุกระดับ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการจัดการเรียนการสอนได้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่ต้องการผลิตนักเรียนนายร้อยให้เป็นนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพที่มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด ทฤษฎี และความรู้พื้นฐานทางสังคมศาสตร์ที่จำเป็นต่อการบูรณาการไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเพื่อความมั่นคง (โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2563, น. 8)

5.2 ผลการวิจัยสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่นักเรียนนายร้อยมีต่ำที่สุด คือ ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ Pálsdóttir and Jóhannsdóttir (2021) ที่ศึกษา Key Competencies for sustainability in University of Iceland Curriculum ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนของหลักสูตรในมหาวิทยาลัยไอซ์แลนด์ ซึ่งรวบรวมข้อมูลในช่วงต้นปี 2020 โดยใช้การวิเคราะห์หลักสูตรพบว่า ความสามารถเชิงบรรทัดฐานเป็นสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนที่มหาวิทยาลัยไอซ์แลนด์มีสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53 ของรายวิชาในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ความสามารถเชิงบรรทัดฐาน คือ ความสามารถในการเข้าใจและสะท้อนแบบแผนและค่านิยมที่อยู่ภายใต้การกระทำของตน สามารถเจรจาต่อรองค่านิยม หลักการ และเป้าหมายที่ส่งเสริมความยั่งยืนในบริบทของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ทางเลือก (การได้อย่างเสียอย่าง) และความขัดแย้งที่ไม่แน่นอน ซึ่งนักเรียนนายร้อยเป็นนักเรียนทหารในระดับอุดมศึกษาอยู่ในระบบสังคมทหารจึงต้องถูกฝึกให้มีวินัย โดยวินัยทหารนั้น คือ การที่ทหารต้องประพฤติตามแบบธรรมเนียมของทหาร และวินัยเป็นหลักสำคัญที่สุดสำหรับทหาร เพราะฉะนั้นทหารทุกคนจักต้องรักษาโดยเคร่งครัดอยู่เสมอ ผู้ใดฝ่าฝืนให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิด (พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ.2476, น. 473-486) ดังนั้น นักเรียนนายร้อยจึงถูกฝึกให้มีวินัยทหาร โดยต้องไม่ดื้อ ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน และรักษาระเบียบการเคารพระหว่างผู้ใหญ่ผู้น้อย จึงอาจทำให้ส่งผลต่อความสามารถเจรจาต่อรองค่านิยม หลักการ และเป้าหมายที่ส่งเสริมความยั่งยืนในบริบทของความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ทางเลือก และความขัดแย้งที่ไม่แน่นอนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

5.3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 2 มีความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเองสูงกว่านักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 3 และนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 4 สอดคล้องกับภาวดี เหมทานนท์ และอมาวสี อัมพันศิริรัตน์ (2563) ที่ได้ทำการศึกษาเรื่อง ผลของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยวิธีการสะท้อนคิดต่อการตระหนักรู้ในตนเองในนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2562 พบว่า ค่าเฉลี่ยของการตระหนักรู้ในตนเองหลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสะท้อนคิดก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบสะท้อนคิดอยู่ในระดับสูง โดยใช้สถานการณ์จำลองในการฝึกปฏิบัติการรักษาทางสุขภาพเป็นลักษณะของการเรียนรู้จากจากประสบการณ์ นำสู่การสะท้อนคิด การแสดงความคิดเห็นความรู้สึกของตนแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นที่ต่างไปจากตนเอง ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่กว้างขวาง ซึ่งสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 ในหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563) ที่มุ่งเน้นให้นักเรียนนายร้อยสามารถสะท้อนบทบาทของตนเองในสังคมโลกได้ สังเกตจากมีการเพิ่มรายวิชาในหมวดวิชาเฉพาะ อาทิ รายวิชาการเปลี่ยนแปลงทางสังคม วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม และรายวิชาความมั่นคงศึกษา ซึ่งเสริมสร้างให้นักเรียนนายร้อยสามารถสะท้อนบทบาทของตนเองในสังคมโลกได้ จึงทำให้นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 มีค่าเฉลี่ยความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเองสูงกว่านักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2558) ส่วนนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 3 ถึงแม้จะเรียนในหลักสูตรเดียวกับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 แต่อาจเป็นเพราะนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 เป็นปีแรกที่เริ่มใช้หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563 ประกอบกับเผชิญกับสถานการณ์การระบาดของ COVID-19 ทำให้การจัดการเรียนการสอนยังไม่สมบูรณ์ได้เท่ากับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 ซึ่งเป็นช่วงที่การระบาดของ COVID-19 ได้ทุเลาลง เหตุผลอีกประการที่สามารถนำมาอธิบายได้อาจเป็นเพราะนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 เป็นนักเรียนซึ่งเริ่มเข้ามาศึกษาในสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาเป็นปีแรก จึงทำให้เกิดความสนใจในการเรียนมากกว่า ส่วนนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 นั้นเนื่องจากเป็นนักเรียนนายร้อยที่มีหน้าที่เป็นนักเรียนบังคับบัญชา ประกอบกับการมุ่งเน้นในวิชาชีพทหารมีมากขึ้น ทำให้ความสามารถสะท้อนบทบาทของตนเองในชุมชนหรือท้องถิ่นนั้นไม่มากเท่าที่ควร

5.4 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการสูงกว่านักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 3 และนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 ซึ่งผลออกมาแตกต่างกับผลการศึกษาของอารีย์วรรณ สุทธิพงศ์พันธ์ และปองสิน วิเศษศิริ (2562) ที่ศึกษาเรื่อง การรับรู้ ทักษะนคติ และแนวทางการปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยต่อแนวคิดประเทศไทย 4.0 ภายใต้วิสัยทัศน์ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” เพื่อให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่พบว่า นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 มีการรับรู้แนวคิดประเทศไทย 4.0 สูงที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความสามารถในการบริหารเวลาของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 ซึ่งปัจจุบันปฏิบัติหน้าที่แทนนักเรียนบังคับบัญชาชั้นปีที่ 5 จึงใช้เวลาส่วนใหญ่ในการรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาและปฏิบัติตามแนวทางที่ได้รับมอบหมายทำให้เวลาในการคิดแก้ปัญหาที่แตกต่างเพื่อแก้ปัญหาความยั่งยืนที่ซับซ้อน การพัฒนาแนวทางการแก้ปัญหาที่ใช้งานได้จริง ครอบคลุมและเป็นธรรม ประกอบกับการบูรณาการความสามารถในทุกด้านเพื่อเสริมสร้างการพัฒนาที่ยั่งยืนมีน้อยกว่านักเรียนนายร้อยในชั้นปีที่ 2 ซึ่งยังไม่ได้รับมอบหมายหน้าที่จากผู้บังคับบัญชา

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำงานวิจัยไปใช้

6.1.1 ควรหาแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในด้านความสามารถเชิงบรรทัดฐานให้กับนักเรียนนายร้อยสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

6.1.2 ควรหาแนวทางในการเสริมสร้างสมรรถนะหลักเพื่อความยั่งยืนในด้านความสามารถในการตระหนักรู้ในตนเอง และความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการให้กับนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 3 และนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 4 โดยเน้นการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้นักเรียนได้ฝึกการแก้ปัญหาอย่างบูรณาการอย่างต่อเนื่อง และสะท้อนบทบาทของตนเองในชุมชน และสังคมโลกได้

6.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเพื่อหาแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถเชิงบรรทัดฐานให้กับนักเรียนนายร้อยสาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา

6.2.2 การทำวิจัยครั้งต่อไปควรระวังข้อจำกัดที่เกิดขึ้นกับการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 5 ซึ่งมีระยะเวลาในการเรียนอยู่ที่โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเพียงภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 เท่านั้น เนื่องจากต้องไปฝึกงานตามกองทัพภาค ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถเก็บข้อมูลได้

บรรณานุกรม

- กาญจนา เกรียงชัย. (2559). การศึกษากับการพัฒนาที่ยั่งยืน. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 21(2), 13-18.
- ชล บุญนาค. (2565). **SDG Insights|ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในฐานะที่เป็นเส้นทางไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน**. สืบค้นจาก <https://www.sdgmovement.com/2022/04/30/sdg-insights-sep-a-path-towards-achieving-sdgs-analysis-and-policy-recommendations/>
- ดวงพร ศรีชัย, อธิภัทร กุโลภาส และพฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2563). สมรรถนะนายทหารสัญญาบัตร กองทัพบกไทยในศตวรรษที่ 21. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 25(1), 54.
- พระราชบัญญัติว่าด้วยวินัยทหาร พ.ศ. 2476. (20 สิงหาคม 2476). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 50 หน้า 473-486. สืบค้นจาก <https://ratchakitcha.soc.go.th/documents/1095598.pdf>
- ภาวดี เหมทานนท์ และอมวดี อัมพันธ์ศิริรัตน์. (2563). ผลของรูปแบบการเรียนรู้ด้วยวิธีสะท้อนคิดต่อการตระหนักรู้ในตนเองในนักศึกษาพยาบาล. *วารสารมหาจุฬานาครธรรมศาสตร์*, 7(7), 275-288.
- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. (2563ก). *ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ*. สืบค้นจาก <https://www.crma.ac.th/vision>
- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. (2563ข). **หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2563)**. สืบค้นจาก <http://socialdept.crma.ac.th/resources/pdf/SS-2563.pdf>
- สหประชาชาติ. (2557). **เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน**. สืบค้นจาก <https://thailand.opendevelopmentmekong.net/th/topics/sustainable-development-goals/>
- อารีย์วรรณ สุทธิพงษ์พันธ์ และปองสิน วิเศษศิริ. (2562). การรับรู้ทัศนคติ และแนวทางการปฏิบัติของนักเรียนนายร้อยต่อแนวคิดประเทศไทย 4.0. *วารสารสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ*, 10(1), 37-51.
- Pálsdóttir, A., & Jóhannsdóttir, L. (2021). Key Competencies for Sustainability in University of Iceland Curriculum. *Sustainability*, 13(16), 8945. MDPI AG. Retrieved from <http://dx.doi.org/10.3390/su13168945>
- UNESCO. (2015). *Global Citizenship Education: Topics and Learning Objectives*, UNESCO: Paris, France.
- UNESCO. (2017). *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*, UNESCO: Paris, France.